

ש"ת מוהרש"ר ס' ח"ב ע"א ק"ל א' שאחר שכח סבולך לרון לפניו ק"ל רשע ומרים יד בקורת משם רבינו ע"ה וראוי לנדותו ולהחיותו מעומת ישראל נוסף על זה יש הסכמה מוסכמת בכל חשוקי התורה וכל שוטים וחמירות שבעינין ירושה ועפ"ן כתובים לה ירושה שם כר ישראל ללכת לתכוע תכועים כוז כפניהם וכתבה ונקמה מכל הקדושים אשר בארץ סמם וסחיים אשר הם חיים עדנה מכל גלילות ישראל רכמי לפת תוכב"ח ורכמי קושטאנריקס וע"ה ורכמי שלומקי וע"ה וא"כ חוץ ועלה כדעת אדם להפסיק דבר כוס זה פשיטא גדלו לרודפו להתוכוע דבר כוס עד השפילו וכתיבו מיד יכיר חטאו וישכח א' וירחמנו עכ"ל והקדים מוס"ר כס"ב כח"ע רס"י רע"ז וע"ה .

ג' סרב סנדול פמפריקס חר"ה ז"ל כס' יוסף חומץ ס' ס' בהסקמה עלם על ספק סרב סמו' מר כיום כמוסר"ר רפ"ל ישעיה חולמי ז"ל שספרים למי ססולך לפניו לתכוע חכמ"ת ירושה שאינה מן דין תורתו סקדושה וסמך את ידו סרב סר אכיו ז"ל תקומה. לחיים ח"ל כסודמנא דמלכא עילאס כרשא כ"ד טל מעלה וכרשא כ"ד טל מעום אמי גוזר גזרת ידיו חרס שמתא על ססולך לפניו אשר לא שמשו לקול מוריש עפ"י סקודס עד אשר יבשו עלמם לרכי תורה בענין ירושה קדושים וכתובי' יעשו ויבואו אמי בוטח כי כאשר יראו סר מולי מחיים ישמעו ויראו ולא יודונו עד וכו' וכן סיס כי כאשר סמה ראו כתבא דנא די רשים סס פנים ללכת כדרי ישר וחסא סקודס סדור קבלוק על סראש כבן סעינים עכ"ל גם בזמנינו עומי סרואת כ"ל כלי סמיים חמ"מ סק"ך וכ"ג ססרב ססונסן סמחבר ז"ל כדחך שנו גור חומר קחיב ידיו חרס שמתא כססכמת סרכנים סקדמונים סכתוב כסמ"י מוסר"ס וסחריה סחויק מוריטו סרב סמו' כמוסר"ר רפ"ל אשכז ז"ל בעל ס' מ"חא עיניו ועל ירושה סחויקו כ' סמחורוק סנדולים סבאון מרן זקני אור סיר"ת ז"ל וסרב סנדול כמוסר"ר יוסף ז' ארדוק ז"ל כעטאר סס וכס' חקרי לב חמ"מ ח"כ ס' ג"ן וע"ה וסבאר מרכי סרכנים ארכע מלקים סללו סכתב סס דגס מסוס דינא דמלכותא דיקא אמו עוקר איסוד תורה סס סכוס ירושה מן סקודס וע"ה ואחר אשר גזרו סרכנים סגדולים סללו כגזרת נפ"ש וכלל לוח סכרית על סחיש אשר יחוס תוכע. ירושה שאינה כרת תורתית סקדושה גם אכני סמרינין תורה סני גוזר ככח תורתית סקדושה וככח סחרס וככח סמדיו וככח סמתא ששם כר ישראל לא איש ולא אשם זוכל ללכת לפניו לקחת חלק ירושה שאינו זוכס כס מרין תורתית סקדושה ונס סלא לילך לתכוע כענין כתובה כדניסה מס שאינו זוכס כדיון תורתית סקדו' וככר תקנתי לוס לכח' ככל סכאבות נוסח כאוסן סמועיל כי מלכד כי עובר על ססכמות כל סרכנים סללו ורכסו בו כל לוח סכתכות וסרי חוס גול כירו וסוס לא חללת ונער סחיתי גם זקנתי עד עלס סוס סוס לא רחיתי ולא סמעתי כשם אחר מכני יגדל מיתודי עירינו חזמור יע"ה איש או אשם קטון גדול אשר ילאו כסוס ומן תוכעים כערכאות סל גויס ירושה שאינה זוכיס כס מרין תורתית סקדו' כן יקוס תמיד כעסות' וע' ר"ס ס' שופטים .

כד הסכמת

כג דין קודם ידוע דהריב' דמפורס' דהענין גדול חיסור הסולך לרון לפני עכ"ס אפי' יודע ברין סכוס סרכים חוחו כדיון תורתית סקדו' חקוד להכיוו סהמניא דיני ישראל לפניו סחלל את ססס ומייקר סס סלילים להסכיתם וסרי לך סקיס רעות גדולות סחלל את ססס סכוס סגוקס סמור סארכע חלוקי כסריה סזין כח לא כסאכס ולא כיוס סכישוריס ולא כיוקורין לכפר כי אס כר מינן כסיהס . ונס עון ע"ז סרו חוס מחרת מסלוס עכירות סיסרב ול יעכוד וע"ז סרו סמוריס ונדולס סככולס וכנמ' וככל ספוסקיס וכטוד וס"ע חמ"מ ס' כ"ו ססקו כי ססולך לרון לפניו נקרא רכע וכחילו חירף וגיורף ומרים יד בקורת משם רכינו ע"ה וכופר כהקב"ס חסילס ומרין חוחו לסולך ולמי סעוזר ומסיוע כידו וכן סכוס מוריטו סרב סנדול בעל כס"ב כססכמת כסרמות ונדוייס וככל לוח סכרית כמ"ש כסשו' כס' כעיו חוי חמ"מ ק"ה ס' ק"ס' וסכוס כס' אורח ללדיק חמ"מ ס' ז"כ וסחריו ססכיתו סרכין חלחא סרב סנדול כמסר"ר יוסף חוון ז"ל פענ ס' עין יוסף וסרב סמו' כמוסר"ר כנימן מלמד ז"ל וסרב סנדול כמוסר"ר יחנק דלכ"ס ז"ל . וכ"ש כססילך לתכוע ירושה שאינו זוכס כס כדיון תורתית סקדושה כי חוס חיסור גמור סגורס לעסות ספק תורתית סקדושה וכל מס סלוקת חוס גול כירו וסרי יש ססכמת קרומה מרכיס סקדמונים וסכוס כס' משא חיים פאלאג'י, חיים בן יעקב עמוד מס 14 הודפס ע"י תכנת אוצר החכמה

2 רמב"ן על שמות פרק כא פסוק א

ודרשו לפנייהם ולא לפני כנענים (תנחומא א, גיטין פח:), מפני שהיה ראוי לומר אשר תשים להם, כמו שאמר (לעיל טו כה) שם שם לו חק ומשפט, ואמר לפנייהם, שהם יהיו הדיינים, כי על השופט יבא הלשון הזה, ועמדו שני האנשים אשר להם הריב לפני ה' לפני הכהנים והשופטים (דברים יט ז), עד עמדו לפני העדה למשפט (במדבר לה יב), לפני כל יודעי דת ודין (אסתר א ג) ודרשו עוד (שם) לפנייהם, ולא לפני הדיינות, מפני שכתב במשפטים והגישו אדוניו אל האלהים (להלן פסוק ו), עד האלהים יבא דבר שניהם (להלן כב ח), וכתוב גם כן ונתן בפלילים (להלן פסוק כב), שהם הדיינים המומחים הסמוכים עד משה רבינו: ולכך אמר בכאן שהמשפטים האלה ישימו אותם לפני האלהים שיזכיר, ולא לפני גוים, ולא לפני מי שאינו שופט על פי התורה, והוא הדין לזה, שאסור לבא בפניו כשם שאסור לבא לפני הגוים ואע"פ שידוע שההדין הזה יודע שורת הדין וידין לו כהוגן, אבל הוא אסור לשומו דין ולצעוק לו שיכוף את בעל דינו לדון לפניו, וההדין עצמו אסור לדון להם ואף על פי שהזכירו חכמים שתי הכתות האלה כאחת, יש הפרש ביניהם, שאם רצו שני בעלי הדין לבא לפני ההדין שבישראל מותר הוא, ובדקבלום עליוהו דינו דין, אבל לפני הגוים אסורין הם לבא לפניו שידון להם בדיניהם לעולם, ואפילו היו דיניהם כדינו באותו ענין:

3 שו"ת הרשב"א חלק ג סימן קט

ולענין דינא דמלכותא דינא שאמרת, בודאי לא אמרו אלא במאי דאיכא הרמנא דמלכא, ובדברים שהם מדיני המלכות, דדינא דמלכותא אמרו, דינא דמלכא לא אמרו. אלא כמו שאנו יש לנו משפטי מלוכה, כמו שאמר להם שמואל לישראל, דמלך מותר בו, כך בשאר האומות, דינין ידועים יש למלכים, ובהם אמרו: דדיניהם דין; אבל דינין שדנין בערכאות, אין אלו ממשפטי המלוכה, אלא הערכאות דנין לעצמן, כמו שימצאו בספרי הדיינים; שאם אין אתה אומר כן, בטלת חס ושלום דיני ישראל, וכבר בא לידי ואמרתי כן.

4 בית יוסף חושן משפט סימן כו

כתב הרשב"א (ח"ו סי' רנד) שנשאל על אחד שמתה בתו ותבע את חתנו בערכאות הגוים שיחזיר לו כל הנדוניא בטענה שאף על פי שבדיני ישראל הבעל יורש את אשתו (ב"ב קח.). כיון שהכל יודעים שהם הולכים בדיני הגוים הרי כל הנושא אשה שם כאלו התנה כן וכמו שאמרו (כתובות סז). גמלי דערביא אשה גובה פורנא מהן לפי שסומכת עליהם והשיב כל דבר שבממון תנאו קיים (כתובות נו.) ובאמת אמרו (ירושלמי כתובות פ"ט ה"א) שמתנין בכענין זה אבל לנהוג כן מפני שהוא משפט הגוים באמת נראה לי דאסור לפי שהוא מחקה את הגוים וזהו שהזהירה התורה לפנייהם ולא לפני גוים ואף על פי ששניהם רוצים בכך והוא דבר שבממון שלא הניחה תורה את העם שהוא לנחלה לו על רצונם שייקרו חוקות הגוים ודיניהם ולא אפילו לעמוד לפנייהם לדין אפילו בדבר שדיניהם כדיני ישראל והמביא ראיה לזה מגמלי דערביא טועה דכתובה מן הדין היה לגבות ממטלטלי דמיניה ואפילו מגלימא דאכתפיה אלא ששמו רבנן שאין סמיכת האשה עליהם משום שגבייתה לזמן מרובה ובערביא שכל עסקיהם בגמלים סמיכתה עליהם אבל ללמוד מזה לילך בדרכי הגוים ומשפטיהם חס ושלום לעם קדוש לנהוג ככה וכל שכן אם עתה יוסיפו לחטוא לעקור נחלה הסומך על משענת קנה הרצוץ הזה ועושה אלה מפיל חומות התורה ועוקר שרש וענף והתורה מידו תבקש ואומר אני שכל הסומך בזה לומר שמותר משום דינא דמלכותא טועה וגזלן הוא ואפילו גזלה ישיב רשע מקרי כדאיתא בפרק הכונס (ב"ק ס:): ובכלל עוקר כל דיני התורה השלימה

5 שולחן ערוך חושן משפט סימן שסט סעיף יא

וכן מלך שגזר שכל מי שיתן מס הקצוב על האיש ישתעבד בזה שלא נתן, ובא ישראל ונתן המס שעל ישראל זה העני, הרי זה עובד בו יותר מדאי, שדין המלך דין, אבל אינו עובד בו כעבד. הגה: ישראל שהיה חייב לעובד כוכבים, והעובד כוכבים מכר השטר לישראל, אעפ"י שאסור לדון עם ישראל חבירו בפני עובד כוכבים, ואע"פ שבא מכח עובד כוכבים, מכל מקום דייני ישראל יפסקו לישראל זה מה שהיה העובד כוכבים מרויח לפני דייני עובד כוכבים, הואיל וישראל זה בא מכחו הרי הוא כמוהו בכל מה שהיה יכול לזכות לפני דייני עובדי כוכבים שהוא דינא דמלכותא (תשובת הרא"ש כלל י"ח סי' א' וכו"ל ס"ס כ"ו). הנושא אשה במקום שדיני עובדי כוכבים, ומתה אשתו, לא יוכל אבי אשתו או שאר יורשיה לומר: כל הנושא אשה על דעת המנהג הוא נושא ונדון הדבר בדיני עובדי כוכבים דאם מתה יורשה בעלה או כדומה לזה, וליכא בזה משום דינא דמלכותא (ב"י בסימן כ"ו בשם תשובת הרשב"א), דלא אמרינן דינא דמלכותא אלא בדבר שיש בו הנאה למלך או שהוא לתקנת בני המדינה, אבל לא שידונו בדיני עובדי כוכבים, דאם כן בטלו כל דיני ישראל (מהרי"ק שורש קפ"ח /קפ"ז/).